

■ **دوشنبه ۲۲ فروردین ماه ۱۴۰۱**

■ **سال دوازدهم - شماره ۲۲۷۲**

سپهرغرب، گروه فرهنگی – عطیه صفی‌زاده؛ هنرمند پیشکسوت همدانی گفت؛ در دوران مجردی مادرم حامی همیشگی من بود. تشویق‌های او باعث شد به دانشگاه رفته و این رشته را دنبال کنم. بعد از آن حمایت‌های همسرم دلیل ماندگار شدنم در این حوزه شد و در نهایت موفق به کسب چهره برتر و ماندگار شدم.

نقاشی ایرانی قدمتی به‌اندازه تاریخ بشر دارد، از زمان حضور انسان‌ها در غارها تا زمان حال. این نقاشی در سبک‌ها و مکاتب گوناگون در ادوار تاریخی حضور داشته است.

تاریخ هنر نقاشی در ایران به دوره غارنشینی برمی‌گردد. در غارهای استان لرستان تصاویر نقاشی شده‌ای از حیوانات و انسان‌ها کشف شده است که متعلق به بیش از ۱۲ هزار سال پیش است. علاوه بر آن، نقاشی‌های کشف شده روی ظروف سفالی در تپه سلیک و شوش نیز ثابت می‌کند. هنرمندان ایرانی در این مناطق با هنر نقاشی آشنایی داشته‌اند. نقش‌های روی سفالینه‌ها عبارت‌اند از شکل حیوانات و طبیعت که بسیار ساده و هندسی ترسیم شده‌اند. با توجه به اینکه خط از نقاشی به وجود آمده است، به نظر می‌رسد این نقاشی‌ها مایه‌ای از خط نیز داشته‌اند. همچنین نقاشی‌های معدودی متعلق به دوره اشکانیان در کوه خواجه سیستان و دورا اروپوس در بین‌النهرین یافت شده است که می‌توان در آن‌ها سنت‌های دینی نقاشی پس از اسلام را به‌خوبی مشاهده کرد. گاهی سبک به‌کار رفته در آن‌ها یادآور مینیاتوره‌ای ایرانی است. همدان هنرمندان بزرگی را پرورش داده که غالباً همگی به دلایل عقلانی زادگاهشان را ترک کرده‌اند حتی نقاشان کی‌کی‌کار که در عصر خودشان فعالیت نداشتند که آن‌ها هم به‌شدت قابل تقدیر هستند زیرا در دورانی که زندگی شکل دیگری داشت آن‌ها در قطار هنر خدمت می‌کردند اساتیدی همچون؛ استاد احمد فتوت، استاد احقری، استاد جاجریان، دکتر فتوت، استاد جاوید، مهندس قهوه‌ای، استاد حمیدی، عربعلی شروه، کورش ابراهیمی، ابراهیم زارع و دیگر

بزرگان که نام بردنشان به درازا خواهد کشید، اساتیدی که نام برده شد تفاوت اکثریتشان با استاد فتوت در این است که وی بعد از طی مراحل آکادمیک هنر همدان را ترک نکرده و به زادگاهش بازگشت و بیش از ۶ دهه است که با تمامی فراز و نشیب‌هایی که داشته اقدامات بسیار زیادی در حوزه هنر برای استان داشته که مهم‌ترین آن تأسیس هنرستان هنرهای تجسمی در همدان بود.

وی با وجود فعالیت‌های هنری بازاری که وجود داشت همدان را به‌قصد تهران ترک کرد و به‌صورت آکادمیک تحصیلات خود را در دانشگاه هنرهای زیبا زیر نظر اساتیدی چون محسن وزیري مقدم، بهجت صدر، سیحون، میرفندرسکی و استاد حمیدی گذراند و با آن عقبه طبیعی و طبیعت‌گرایی که داشت جذب فضای امپرسیونیستی شد و جزء اولین فارغ‌التحصیلان دانشگاه هنر شد که از همکلاسی‌هایش می‌توان از سهراب سپهری، عربعلی شروه یعقوب عمامه‌پیچ و غیره را نام برد. استاد به نوعی دغدغه طبیعت داشتند که آنچه از آثار وی می‌توان دریافت کرد رابطه حسی، اجتماعی و یا دغدغه انسانی است که در طبیعت آن‌ها را نشان می‌دهد. وی به‌شدت آسانی اخلاقی را در نشان می‌دهد. چگونه هنرمندان امروز این وجهه به‌شدت کم‌رنگ شده در صورتی‌که اخلاق وجه غالب هنرمند است.

ما ابتدا باید انسان باشیم بعد هنرمند شویم. نوعی رابطه بین انسان و انسان و انسان با طبیعت وجود دارد که دغدغه استاد فتوت است. اگر آثار ماقبلشان را بتوانید بررسی کنید متوجه خواهید شد که رنگ و فرم‌ها چگونه در کنار هم قرار گرفته‌اند و چگونه کمپوزیسیون‌ها در دورانی خیلی خلوت می‌شوند و گاهی با چند نقاشی وی حس بخش‌هایی از طبیعت همدان را می‌تواند منتقل کند و باز این هم از آن کسی است که طبیعت را بشناسد. بطور مثال آن‌هایی که کویرنشین یا حاشیه‌نشین کویر هستند آثار سهراب سپهری را بهتر درک می‌کنند تا کسی که

فرهنگی

نقاش پیشکسوت اسدآبادی؛

حمایت‌های مادر وهمسرم باعث شد که تبدیل به چهره ماندگار شوم /از قبول نکردن هنرآموز پسر تا چهره ماندگار نقش همدانی

نبود نگارخانه در همدان معضل حل نشده هنرمندان

در تهران زندگی می‌کند. برای دوستانی که زندگی در فضای کوهستانی دارند صحبت‌های پنده قابل درک‌تر است به‌شدت این رابطه برایشان رابطه حیاتمندی است.

در همین راستا با احمد فتوت؛ پیشکسوت با ذوق همدانی به گفت‌وگو نشستیم که نتیجه را باهم می‌خوانیم؛

در تهران زندگی می‌کند. برای دوستانی که زندگی در فضای کوهستانی دارند صحبت‌های پنده قابل درک‌تر است به‌شدت این رابطه برایشان رابطه حیاتمندی است.

در تهران زندگی می‌کند. برای دوستانی که زندگی در فضای کوهستانی دارند صحبت‌های پنده قابل درک‌تر است به‌شدت این رابطه برایشان رابطه حیاتمندی است.

در تهران زندگی می‌کند. برای دوستانی که زندگی در فضای کوهستانی دارند صحبت‌های پنده قابل درک‌تر است به‌شدت این رابطه برایشان رابطه حیاتمندی است.

سپهرغرب، گروه فرهنگی؛ جهان جایی خطرناک و مملو از نیات بدخواهانه است، به‌خصوص در عصر اینترنت. یادگیری روش‌های تشخیص اطلاعات جعلی، اطلاعات نادرست و دغل‌بازی رسانه‌ای به مردم کمک می‌کند تا آگاهی خود را نسبت به آنچه که به راستی رخ می‌دهد، مواد دغل روی فلز ریخته می‌شود. ■ **یکی از کارهای اخیرتان تولید سردیس سردار سلیمانی است، درباره این کار هم توضیح می‌دهید؟** سردیس سردار سلیمانی به پیشنهاد آقای سیدمسعود شجاعی طباطبایی و به سفارش حوزه هنری ساخته شد. برای ساخت این سردیس، من تصمیم گرفتم درباره زندگی سردار سلیمانی مطالعه کنم. برای همین سراغ یکی از افرادی رفتم که در ماجرای حسین جنوب کشور از نزدیک همراه سردار سلیمانی بوده است. این شخص برای من تعریف کرد که سردار سلیمانی خودش را به خوزستان رساند و در یک اتاق رفتم که در مجاری آب مناطق زده سر زد. وظیفه این شخص فیلمبرداری از حضور سردار بوده، اما ایشان اجازه تهیه عکس و تصویر را نمی‌دادند. در یکی از خانه‌های خشت و گلی از منطقه که آب بخش زیادی از خانه را گرفته بوده، یک پیرمرد و پیرزن در پشت بام خانه منتظر کمک بودند. سردار سلیمانی که این صحنه را مشاهده می‌کند خودش را به آب می‌زند و در شرایطی که تا سینه زیر آب رفته بوده، نردبانی پیدا می‌کند و این پیرمرد و پیرزن را قلم‌و‌وش خود از آن شرایط نجات می‌دهد. این روایت از حضور سردار سلیمانی الهام‌بخش من برای تولید آن سردیس شد.

■ **چرا برخی از مجسمه‌هایی که از سردار سلیمانی ساخته شده، از کیفیت پایینی برخوردار است؟** متأسفانه در شهرهای کوچک این اتفاق بارها رخ داد. من چهار دوره رئیس انجمن مجسمه‌سازان ایران بودم. بارها از شهرداری و مسئولان خواسته‌ام برای ساخت مجسمه و الهان‌ها از نظر تخصصی انجمن استفاده شود، ولی این اتفاق تنها در شهرهایی مثل تهران رخ می‌دهد و در شهرهای کوچک شاهد تولید آثار ضعیف و زشتی هستیم که هیچ تناسبی ندارند.

■ **انقلاب اسلامی در عرصه هنرهای تجسمی و به طور اخص در مجسمه‌سازی چقدر تأثیرگذار بود؟** تأثیر بسیار مثبتی گذاشته است. در چهار دهه اخیر تولید کارهای خوب زیاد شده و سواد بصری مردم افزایش داشته است، به طوری که اگر در جایی کار ضعیفی تولید شود، نسبت به آن اعتراض می‌کنند و اجازه نمی‌دهند کارهای ضعیف در شهر نصب شود. این اتفاق نشان‌دهنده یک تحول خوب است.

■ **تا به حال تعداد مجسمه و المان شهری ساخته‌اید؟** یادمان‌های زیادی ساختم. ازجمله یادمان شهید صیادشیرازی که در تقاطع اتوبان سردار سلیمانی (رسالت) و صیاد شیرازی قرار دارد. این المان ۱۳ متر ارتفاع دارد

بنده در نقاشی پیرو رنگ و روغن و بیشتر آبرنگ هستم، آرنجایی که امکان دسترسی و ساختن رنگ‌های مختلف وجود دارد در سبک‌های رئالیسم، مدرن و امپرسیونیسم فعالیت دارم. در واقع بیشتر آثار من با آبرنگ و گواش با موضوع شهری، طبیعت، کوچه و بازار، ساختمان‌ها، انجام می‌شود.

تاکتون در چه نمایشگاه و چه جشنواره‌هایی شرکت کردید؟

از دوران دبیرستان عاشق هنر و نقاشی بودم. متأسفانه در آن زمان به‌صورت محدود و تنها یک کلاس نقاشی در همدان برگزار می‌شد که استاد آن کلاس از پذیرفتن هنرجوی پسر خودداری می‌کرد. به همین دلیل بعد از اتمام دوران دبیرستانم کنکور هنر دادم و در رشته نقاشی دانشگاه هنرهای تجسمی قبول شدم.

در این حوزه دارای چه سبکی هستید و از چه کسی حمایت می‌کنید؟

سپهرغرب، گروه فرهنگی؛ جهان جایی خطرناک و مملو از نیات بدخواهانه است، به‌خصوص در عصر اینترنت. یادگیری روش‌های تشخیص اطلاعات جعلی، اطلاعات نادرست و دغل‌بازی رسانه‌ای به مردم کمک می‌کند تا آگاهی خود را نسبت به آنچه که به راستی رخ می‌دهد، بر خود می‌گذاشت. مرور حجم عظیم اطلاعاتی که در فضای آنلاین تولید و به‌اشتراک گذاشته می‌شود حتی برای اهل فن کار چالش‌آوری است. حتی برای زدن درباره این چشم‌انداز مدام در حال تغییر که در آن اصطلاحاتی چون «اطلاعات جعلی»، «اطلاعات نادرست» و «دغل‌بازی رسانه‌ای» با واژگان پرمصرفی چون «اخبار جعلی» درهم می‌آمیزد، کار سردرگم‌کننده‌ای است.

شاید بی‌آزارترین این اصطلاحات «اطلاعات نادرست» باشد، یعنی اطلاعات گمراه‌کننده‌ای که بدون تین دخل و تصریف در دیدگاه مردم تهیه یا به‌اشتراک گذاشته می‌شود. یک مثال از این نوع اطلاعات می‌تواند شبعه‌مرگ فلان سلبرتی باشد که بعد معلوم می‌شود نادرست بوده است. برعکس، اطلاعات جعلی در تلاش‌های عامدانه برای سردرگم کردن یا دخل و تصرف در دیدگاه مردم با استفاده از اطلاعات دروغین گفته می‌شود. این کارزارها که در مواقعی از سوی گروه‌هایی چون «سازمان تحقیقات اینترنتی» که به کارخانه ترول سازی روسی نیز معروف است هماهنگ می‌شود، می‌تواند در سطح حساب‌های کاربری شبکه‌های اجتماعی متعددی هماهنگ شود و همچنین احتمال دارد از سبب‌های خودکار که به آنها بات می‌گویند، برای ارسال پست و به اشتراک گذاشتن اطلاعات آنلاین استفاده شود. وقتی که خوانندگان بی اطلاعاتی که به واقعی بودن اطلاعات نادرست باور دارند آن‌ها را الاشاعه می‌دهند، این اطلاعات به اطلاعات جعلی تبدیل می‌شوند.

دغل‌بازی رسانه‌ای نیز مثل اطلاعات نادرست برای ترغیب مردم نسبت به چیزهایی ایجادمی‌شود که فکت‌ها واقعی‌بودن آن‌ها را تأیید نمی‌کند. برای مثال شخصی‌که مسئول داستان مرگ آن سلبرتی است یک دغل بازی رسانه‌ای به راه انداخته است. هرچند هم اکنون عده زیادی تازه نسبت به این مشکلات توجه کرده‌اند، ولی این مسائل جدید نیستند و تاریخ آن‌ها به روم باستان بازمی‌گردد. در حدود سال ۳۱ پس از میلاد اوکتاوین که یک افسر نظامی رومی بود، کارزاری را برای یادمان کردن دشمن سیاسی خود مارک آنتونی به راه انداخت. آنطور که یک نویسنده روایت کرده در این اقدام از «شعراهای کوتاه و تندی استفاده شده بود که روی سکه‌های نقره یک تحول خوب است. باستانی ضرب شده بود.» این کارزار حول

در خصوص سوابق اجرایی خودتان در این رشته توضیح دهید؟

سال‌ها در دانشگاه‌های مختلف همدان همچون آزاد، بوعلی‌سینا و غیره تدریس می‌کردم اما به دلیل بیماری کرونا فعالیت خود را کمتر کرده و بیشتر در منزل فعالیت دارم اما کلاسی تشکیل نمی‌دهم.

البته هنرجویان و دانشجویانم کارهایشان را براریم می‌فرستند اما آموزش از راه دور در حوزه نقاشی چندان کارساز و قابل اجرا نبوده و عملاً امکان‌پذیر نیست زیرا در نقاشی روش تدریس من این‌گونه است که مرحله به مرحله به کار شاگردانم نظارت می‌کنم تا اگر اشتباهی هست در حین کار رفع شود اما به‌صورت آنلاین این امکان وجود ندارد.

مهم‌ترین مشکل و دغدغه همدانی‌ها از نظر شما که یک پیشکسوت هنر نقاشی همدان هستید چیست؟ حمایت اداره فرهنگ و ارشاد

اسلامی را چگونه ارزیابی کردید؟ نبود یک نگارخانه در همدان به معضل و چالشی تبدیل شده که هنرمندان همدانی را با مشکلاتی مواجه کرده و آن‌ها از این موضوع گله‌مند هستند. اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی از گذشته متولی هنر بوده است و تاکنون در حد توان و امکانات خود از هنرمندان حمایت کرده است.

به نظر شما هنر چقدر بر کاهش آسیب‌های اجتماعی تأثیرگذار خواهد بود؟ زمانی که جوانان انرژی و وقت خود را در مکان و زمان مناسبی صرف می‌کنند به سمت و سوی معضلات اجتماعی نخواهند رفت؛ هنر باعث می‌شود جوانان از اوقات خود لذت ببرند و در این راستا اندیشه، خلاقیت و نوآوری خود را تقویت کنند و با برگزاری گارری و نمایشگاه‌های خود از فرصت ایجاد شده بهره‌مند شوند و حتی از این رشته درآمدزایی داشته باشند. یکی از نقش‌ها و کارکردهای هنر، کاهش و التیام آلام جامعه است اما این نقش را فعلاً

حمایت‌های مادر وهمسرم باعث شد که تبدیل به چهره ماندگار شوم /از قبول نکردن هنرآموز پسر تا چهره

نمی‌تواند ایفا کند زیرا اگر هم آثاری در این راستا خلق شوند، به دلیل وجود قرنطینه امکان نمایش و ارائه آن‌ها به مردم وجود ندارد و این اتفاق به پس از کرونا موکول خواهد شد.

چه توصیه ای به افرادی که تازه تصمیم دارند وارد این رشته شوند دارید؟

هر هنری نیاز به یادگیری و اطلاعات دانشگاهی دارد و توصیه می‌کنم علاقه‌مندان به این رشته از طریق دانشگاه و مطالعه، به تقویت رشته هنری خود بپردازند.

هر رشته و کاری نیاز به تلاش، صبر و یادگیری دارد و هر فردی که این سه مؤلفه را رعایت کند قطعاً موفق خواهد شد.

در دل طبیعت به دنبال سوزه نقاشی می‌گردم

موضوعات نقاشی خود را از کجا پیدا می‌کنید؟

در همدان دو سوزه طبیعیت و معماری قدیمی به دلیل ماهیت آن بیشتر قابل دسترس است و بنده هم سوزه‌هایم را در کوچه، خیابان، طبیعت و غیره پیدا می‌کنم.

یکی از مباحثی که سبب ماندگاری هنرمند در عرصه هنر می‌شود حمایت خانواده است. در این خصوص هم توضیح دهید؟

در دوران مجردی مادرم حامی همیشگی من بود. تشویق‌های او باعث شد به دانشگاه رفته و این رشته را دنبال کنم. بعد از آن حمایت‌های و پشتیبانی‌های همسرم دلیل ماندگار شدنم در این حوزه شد و در نهایت موفق به کسب چهره برتر و ماندگار شدم.

سخن پایانی خود را بفرمایید؟ توصیه من به جوانان این است که علاقه خود را دنبال کنند و برای رسیدن به شیوه هنر مخصوص خود، به مطالعات ادبیات، جامعه و هنر بپردازند.

اطلاعات نادرست، اطلاعات جعلی و دغل‌بازی رسانه‌ای چه تفاوتی با هم دارند؟

قیس‌بوک‌دست به‌دست‌شده یک‌صلیب‌سفید بزرگ را نشان می‌داد که در باغچه جلو کتابخانه دانشگاه‌ارانش می‌سوخت.

یک کاربر توئیتر ادعا کرده بود که پلیس به همراه گولاکس کلان در حال پیشروی است و در توئیتی نوشت: «آنها برادر کوچم را کتک زدند! مراوب «اشید»! و تصویری از یک کودک

سیاه پوست را با صورت به شدت کبود منتشر کرده بود. بعدا معلوم شد این کاربر یک ترول روسی بوده که شایعاتی را در مورد آوارگان سوری نیز رواج داده است.

این‌ها امیزه ای قدرتمند از انواع مختلف اطلاعات دروغین بودند. عکس‌هایی از صلیب در حال سوختن و کودکی با صورت کبود دغل بازی رسانه‌ای بودند. خود عکس‌ها قانونی بود، اما زمینه ای که در آن به کار رفته بودند جعلی بود. برای مثال یک جستجوی گوگل برای «کودک سیاه‌پوست کبود» نشان می‌داد که این عکس یک سال پیش در اغتشاشی در اوهایو گرفته شده است.

شایعه در مورد حضور کولاکس کلان در محیط دانشگاه به عنوان یک اطلاعات نادرست از سوی هکرها روسی آغاز شد و بعد به عنوان اطلاعات جعلی انتشار یافت. حتی رئیس گروه دانشجویی را نیز به دام خود انداخت. جوان سیاه‌پوستی که هشداری را در این باره در فیس بوک منتشر کرد، وقتی روشن شد که این اطلاعات دروغین هستند، او این پست را حذف کرد.

■ **پیامدها**

بی‌شک هیچ یک از پیامدهای اعتراضات میژنو نتیجه مستقیم اطلاعات نادرست و دغل بازی رسانه‌ای نبود. اما این اغتشاشات عامل ایجاد تغییرات بزرگی در تعداد دانشجویان شد. طی دو سال بعد از این اعتراضات این دانشگاه شاهد افتی ۳۵ درصدی در ثبت‌نام دانشجویان جدید و کاهش ۱۴ درصدی در تعداد ثبت نام‌ها بود. این باعث شد که مقامات دانشگاه حدود ۱۲ درصد یا ۵۵ میلیون دلار- از بودجه دانشگاه را از دست بدهند که شامل کاسته شدن تعداد قابل توجهی از کادر علمی و کارکنان آن می‌شد. حتی امروز این دانشگاه هنوز از نظر مالی، اجتماعی و سیاسی به شرایط پیش از این اعتراضات بازنگشته است.

پیام نهایی این اتفاقات روشن است: جهان جایی خطرناک و مملو از نیات بدخواهانه است، به خصوص در عصر اینترنت. یادگیری روش‌های تشخیص اطلاعات جعلی، اطلاعات نادرست و دغل بازی رسانه‌ای به مردم کمک می‌کند تا آگاهی خود را نسبت به آنچه که به راستی رخ می‌دهد بیشتر کنند.

نویسنده: عزت الصمدی(Izzat Alsmadi) استادپار رایانه و امنیت سایبری در تگزاس ای اند ام– سان آنتونیو